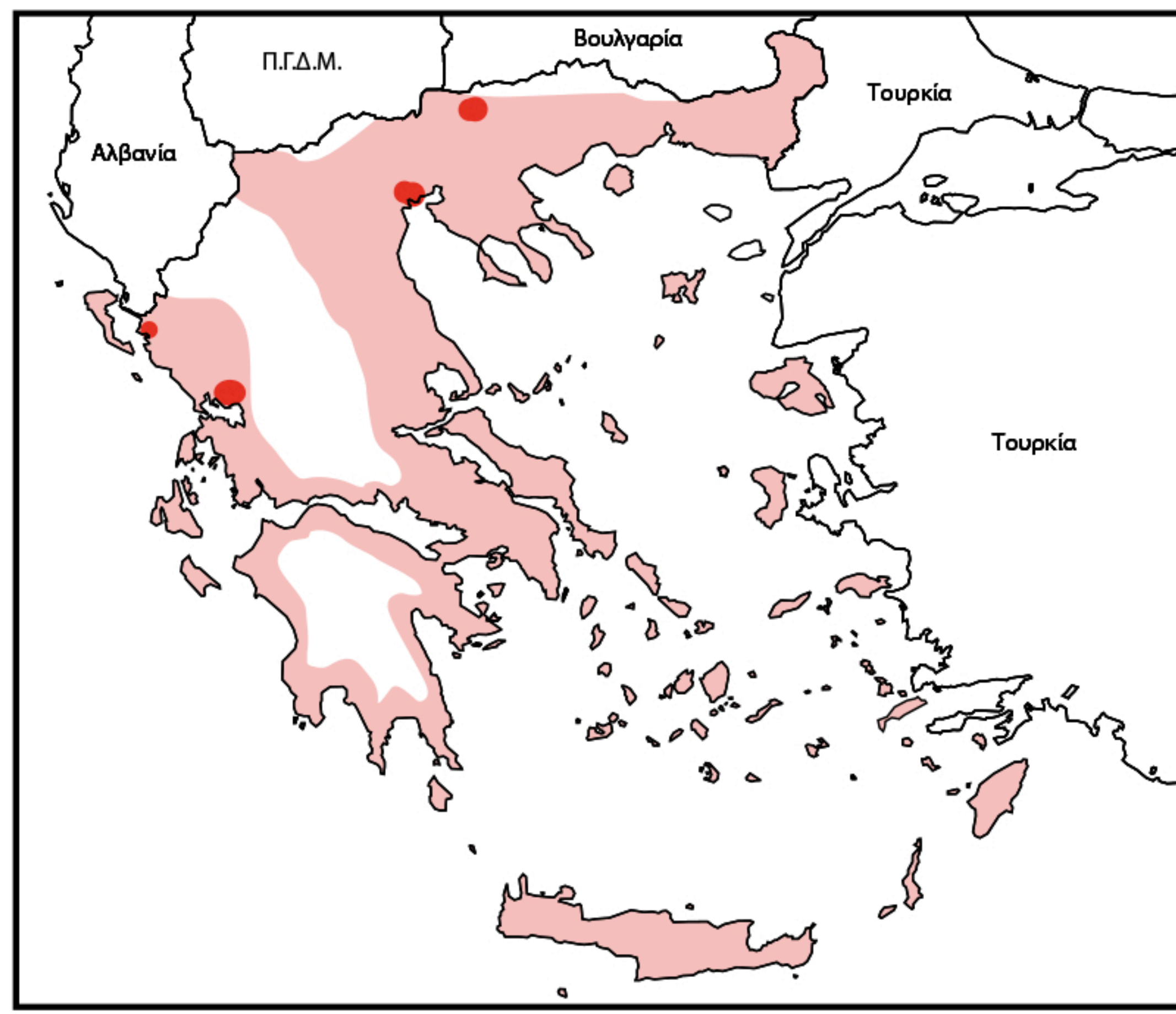

■ **Κατηγορία κινδύνου στην Ελλάδα:** Κρισίμως Κινδυνεύον CR [A2ac]

■ **Κατηγορία κινδύνου διεθνής:** Μειωμένου ενδιαφέροντος LC

Summary: The Glossy Ibis is a rare and local summer visitor and fairly widespread passage migrant in Greece. The species was first discovered breeding in Greece in 1960 and has nested ever since in some of the large wetlands of Northern Greece: in 1971-1973 there were 6 colonies totaling 1,100-1,500 pairs, but during the last years the breeding population has almost collapsed (Handrinos & Akriotis 1997). Today (2003-2007), there are 5 colonies, in Central Macedonia and Epirus, numbering a total of 95-115 pairs (Kazantzidis unpubl. data). It is more widespread during spring passage but numbers seem to be also declining, most probably due to habitat degradation, disturbance etc.

Εξάπλωση, πληθυσμιακά στοιχεία και τάσεις: Η χαλκόκοτα είναι σπάνιος και τοπικός καλοκαιρινός επισκέπτης με ευρύτερη κατανομή κατά τη μετανάστευση. Βρέθηκε να φωλιάζει για πρώτη φορά στην Ελλάδα το 1960, μέχρι δε το 1973 υπήρχαν στη χώρα μας 6 αποικίες με συνολικό πληθυσμό 1.100-1.500 ζευγ. (Handrinos & Akriotis 1997). Έκτοτε το είδος υπέστη δραματική μείωση, ο πληθυσμός του δε φαίνεται ότι έφθασε το κατώτατο σημείο του τη δεκαετία του 1990, όταν μάλιστα σταμάτησε να φωλιάζει σε ορισμένες περιοχές (π.χ. Δέλτα Αξιού). Ο πληθυσμός της χαλκόκοτας άρχισε να αυξάνει από τις αρχές της δεκαετίας του 2000, όταν εμφανίστηκε σε αποικίες από όπου είχε χαθεί κατά τη δεκαετία του 1990, αλλά και σε κάποιες νέες αποικίες (εκβολές Γαλλικού) (Handrinos & Akriotis 1997, Καζαντζίδης αδημ. δεδομένα). Σύμφωνα με την πιο πρόσφατη καταγραφή (2003), βρέθηκε να αναπαράγεται σε 5 αποικίες, στον Αμβρακικό Κόλπο (βάλτος Ροδιάς), στις εκβολές Καλαμά, στο Δέλτα Αξιού, στις εκβολές Γαλλικού και στη Λ. Κερκίνη, με συνολικό πληθυσμό 95-115 ζευγ. (Υφαντής & Καζαντζίδης 2004, Καζαντζίδης αδημ. δεδομένα). Το μεγαλύτερο μέρος του αναπαραγόμενου πληθυσμού στην Ελλάδα βρίσκεται στο βάλτο Ροδιάς του Αμβρακικού Κόλπου (50-60 ζευγ.), ενώ σε νησίδα στο Δέλτα Καλαμά, όπου φωλιάζει σε φρύγανα μαζί με λευκοτσικνιάδες (*Egretta garzetta*), το 2003 καταμετρήθηκαν 22 ζευγ. Στο Δέλτα Αξιού ο αναπαραγόμενος πληθυσμός, που παρουσιάζει μεγάλες αυξομειώσεις, κυμαίνεται (2003-2008) σε 5-15 ζευγ. Στην αποικία του Γαλλικού το 2007 φώλιασαν 13 ζευγ., ενώ στη Λ. Κερκίνη φωλιάζουν μέχρι πέντε ζευγ. (2003) (Υφαντής & Καζαντζίδης 2004, Καζαντζίδης αδημ. δεδομένα). Έχει ευρύτερη κατανομή κατά τις μεταναστευτικές περιόδους, ιδιαίτερα την άνοιξη, περίοδο κατά την οποία ομάδες 50-100 ατόμων απαντώνται σε παράκτιους κυρίως υγρότοπους, τόσο στην ηπειρωτική Ελλάδα όσο και στα νησιά. Τα τελευταία 4-5 χρόνια πάντως παρατηρείται σαφής μείωση του μετακινούμενου πληθυσμού, με καταγραφή όλο και μικρότερων ομάδων. 3 άτομα δακτυλιωμένα στην Ουκρανία (2) και στην Ουγγαρία βρέθηκαν στον Αξιό, στη Λ. Βιστωνίδα και στα Μάλια Ηρακλείου (Ακριώτης & Χανδρινός 2004).

Ποσοστό του πληθυσμού του είδους που βρίσκεται στην Ελλάδα: Το 0,5%-0,6% του ευρωπαϊκού (Wetlands International 2006).

Οικολογία: Η χαλκόκοτα ζει κυρίως σε υγρότοπους γλυκών νερών και σε δέλτα ποταμών (σπανιότερα σε παράκτιες περιοχές). Φωλιάζει σε παραλίμνια ή παραποτάμια δάση με αρμυρίκια, ιτιές και σκλήθρα, αλλά και σε θάμνους, σπανιότερα δε σε εκτεταμένους καλαμιώνες. Σχηματίζει μικτές αποικίες με άλλα είδη ερωδιών, κορμοράνους και κουλιανομίτες. Τρέφεται κυρίως με ασπόνδυλα, που ψάχνει σε αβαθείς βάλτους γλυκών νερών και υγρολίβαδα, αλλά και σε ορυζώνες όταν αυτοί είναι διαθέσιμοι.

Απειλές: Η ρύπανση των νερών και η καταστροφή και υποβάθμιση των υγρότοπων (ιδιαίτερα δε των υγρολίβαδων και των ρηχών υγρότοπων γλυκού νερού) είναι από τις κύριες απειλές του είδους στην Ελλάδα. Η αύξηση του αριθμού των κορμοράνων σε ορισμένες περιοχές (Λ. Κερκίνη, Δέλτα Αξιού) είναι πιθανόν να αποτελεί πρόσθετη απειλή για το είδος, δεδομένου ότι τα δύο είδη χρησιμοποιούν παρόμοιο χώρο για την τοποθέτηση της φωλιάς τους. Έχουν επίσης καταγραφεί και περιστατικά λαθροθηρίας κατά τη μετανάστευση, που πάντως τείνουν να εκλείψουν.

Μέτρα διατήρησης που υπάρχουν: Προστατευόμενο είδος, ολόκληρος ο αναπαραγόμενος και μικρό ποσοστό του διερχόμενου από την Ελλάδα πληθυσμού απαντάται σε περιοχές του δικτύου ΖΕΠ/Natura 2000.

Μέτρα διατήρησης που απαιτούνται: Προστασία των υγρότοπων και ιδιαίτερα αυτών όπου η χαλκόκοτα αναπαράγεται από τη ρύπανση και την υποβάθμιση, αλλά και προστασία των περιοχών τροφοληψίας (υγρολίβαδα, ρηχοί υγρότοποι γλυκού νερού κ.ά.). Προώθηση μέτρων για περιορισμό της χρήσης γεωργικών φαρμάκων και λιπασμάτων στις καλλιεργούμενες εκτάσεις περιφερειακά των υγρότοπων. Διερεύνηση του ανταγωνισμού του είδους με τον κορμοράνο ως προς τις θέσεις φωλεοποίησης.